

ΠΡΟΣ: ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

Τμήμα Ερωτήσεων.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

Τηλέφωνο 2106598285-282, Fax 2106552035

e-mail: nomgkbe@mod.mil.gr

Φ.900α/228/14090

Σελίδες: Πέντε (05)

Αθήνα, 07^η Νοεμβρίου 2014

ΚΟΙΝ.: **-Βουλευτή κα Ραχήλ Μακρή**

-ΥΠΕΘΑ /Γραφείο Υ.ΕΘ.Α.

-ΥΠΕΘΑ /Γραφείο ΑΝ.Υ.ΕΘ.Α.

-ΥΠΕΘΑ /Γραφείο ΥΦ.ΕΘ.Α.

-ΥΠΕΘΑ / Νομικό Γραφείο/

Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου.

ΘΕΜΑ: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

ΣΧΕΤ.: Ερώτηση και Α.Κ.Ε. 3683/406//15-10-2014 της Βουλής των Ελλήνων

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων που κατέθεσε η Βουλευτής κυρία Ραχήλ Μακρή με θέμα «Υφίστανται πολιτικές ευθύνες για τον θανάσιμο τραυματισμό των στρατιωτών στο Βόλο;» σας γνωρίζω, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν τεθεί υπόψη μου μέχρι σήμερα από το Γ.Ε.Σ., τα ακόλουθα:

Σε ό,τι αφορά στο πρώτο ερώτημά σας, που αναφέρεται σε δημοσιεύματα, πολλά δε εκ των οποίων είναι γενικευμένα και αόριστα, και ενώ τελούν εν εξελίξει διοικητικές πράξεις (Ε.Δ.Ε, Προανάκριση, Διερεύνηση) δεν επιτρέπεται ο σχολιασμός τους.

Αναφορικά με το δεύτερο και το τρίτο ερώτημά σας, στον Ελληνικό Στρατό (Ε.Σ.) υπάρχουν βλήματα ασκήσεων πολλών τύπων, μεταξύ αυτών και βλήμα όλμων 81 χιλιοστών, τα οποία εξ' ορισμού έχουν τα ίδια τεχνικά χαρακτηριστικά με τα πραγματικά (διαστάσεις, βάρος κ.λπ.) αλλά δεν περιέχουν εκρηκτική ύλη ή περιέχουν σε πολύ μικρότερη ποσότητα με σκοπό ουσιαστικά την κατάδειξη – επισημάνση του στόχου. Τα υπόψη πυρομαχικά χρησιμοποιούνται κατά την εκπαίδευση σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο, στα αρχικά στάδια προς εξοικείωση του στρατιωτικού προσωπικού πριν την εκπαίδευση με πραγματικά πυρά.

Σε ό,τι αφορά στο τέταρτο ερώτημά σας, οι Ένοπλες Δυνάμεις όλων των χωρών πραγματοποιούν βολές με πραγματικά πυρά στα πλαίσια της ρεαλιστικής εκπαίδευσης και εξοικείωσης με το αντικείμενο, προς εκπλήρωση της βασικότερης αποστολής τους όταν και όπου απαιτηθεί. Το Γ.Ε.Σ. εκδίδει Τεχνικά Εγχειρίδια, Γενικές Οδηγίες Εκπαιδύσεως και Πάγιες Διαταγές διαβαθμισμένης ασφάλειας που ρυθμίζουν λεπτομέρειες επί θεμάτων εκτέλεσης βολών με όλα τα είδη υπάρχοντος οπλισμού και οι οποίες αφορούν θέματα οργάνωσης του Ε.Σ και δεν δύναται να δημοσιοποιηθούν.

Αναφορικά με το πέμπτο ερώτημά σας, τα συμπεράσματα της διενεργούμενης έρευνας που πραγματοποιείται για το υπόψη δυστύχημα θα εκδοθούν αφού ολοκληρωθεί πλήρως η διερεύνηση της υπόθεσης από αρμόδιους εμπειρογνώμονες-πραγματογνώμονες και συγκεντρωθούν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες και στοιχεία προς εξαγωγή ασφαλών και τεκμηριωμένων συμπερασμάτων. Ο χρόνος δεν δύναται να εκτιμηθεί.

Σχετικά με το έκτο και το έβδομο ερώτημά σας, τα βλήματα όλμων 81 χιλ M374A2 με πυροσωλήνα M524A6 που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκτέλεση βολών την 07^η Οκτωβρίου 2014, δεν έχουν όριο ζωής όπως προκύπτει από τη σύμβαση 2669/84 βάσει της οποίας παραλήφθηκαν. Επιπλέον, δεν είχαν κάποια δέσμευση λόγω δυσλειτουργίας κατά την χρήση τους στο παρελθόν και δεν παρουσίαζαν κανένα ελάττωμα, όπως προκύπτει και από την κατάσταση επιθεωρηθέντων πυρομαχικών που συντάχθηκε από τον υπεύθυνο πυροτεχνουργό πριν την εκτέλεση της βολής την 07^η Οκτωβρίου 2014.

Αναφορικά με το όγδοο ερώτημά σας, όπως προκύπτει από την κωδικοποίηση της υπόψη μερίδας πυρομαχικών (HXP 7-38/10-84) και σύμφωνα με τη σύμβαση που προαναφέρθηκε η παραγωγή της και εισαγωγή στο απόθεμα του Ε.Σ έγινε το 1984. Δεν υπάρχει όριο ζωής των εν λόγω πυρομαχικών και κατ' επέκταση ημερομηνία λήξης. Παρόλα αυτά η ποιοτική του κατάσταση παρακολουθείται συνεχώς μακροσκοπικά και μέσω φυσικοχημικών εξετάσεων στις πυρίτιδες των ενισχυτικών γεμισμάτων του, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο Τεχνικό Εγχειρίδιο (Τ.Ε) 34-206, προς εξάλειψη οποιασδήποτε πιθανότητας χρησιμοποίησης πυρομαχικών που ενδέχεται να προκαλέσουν ατυχήματα στο προσωπικό. Τυχόν δυσλειτουργίες του πυρομαχικού που προέρχονται εκ κατασκευής τους και από αστάθμητους παράγοντες δεν δύναται να διαπιστωθούν από καμία εκ των προαναφερομένων διαδικασιών ελέγχου.

Σε ό,τι αφορά στο ένατο ερώτημά σας, το βλήμα που προκάλεσε το ατύχημα είχε κατασκευαστεί στην Ελλάδα όπως προκύπτει από την σχετική Σύμβαση από την τότε εταιρεία «Ανώνυμη Εταιρεία Ελληνικού Πυριτιδοποιείου και Καλυκοποιείου», δηλαδή τη σημερινή Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε .

Αναφορικά με το δέκατο και ενδέκατο ερώτημά σας, η πιστοποίηση καταλληλότητας όλων των βλημάτων που παραλαμβάνει ο Ε.Σ για χρήση γίνεται από την κατασκευάστρια εταιρεία και την φυσική παρουσία της Ομάδας Ελέγχου Ποιότητας, κατά τις φάσεις τόσο της παραγωγικής διαδικασίας της οδηγού μερίδας, όσο και για κάθε επόμενη μερίδα παραγωγής πυρομαχικού. Επιπρόσθετα, κατά την υλοποίηση κάθε σύμβασης προμήθειας υλικών ή πυρομαχικών, προσκομίζονται στις αρμόδιες στρατιωτικές επιτροπές παραλαβής τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που πιστοποιούν την καταλληλότητα αυτών, εξετάζεται η συμμόρφωση τους με τις Τεχνικές Απαιτήσεις της υπηρεσίας και εκτελούνται όλοι οι έλεγχοι που καθορίζονται στις συμβάσεις κατά περίπτωση, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η καταλληλότητα πριν την οριστική παραλαβή τους.

Αναφορικά με το δωδέκατο ερώτημά σας, με την Παγία Διαταγή 6-33/1991/ΓΕΣ/4^ο ΕΓ υπενθυμίζονται στις Μονάδες (χρήστες των πυρομαχικών) τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα ασφαλείας κατά τις βολές και ασκήσεις και καθορίζονται οι διαδικασίες αναφοράς δυσλειτουργιών όπλων και πυρομαχικών. Στην υπόψη Παγία Διαταγή προβλέπεται μεταξύ των άλλων η κοινοποίηση της κάθε δυσλειτουργίας πυρομαχικών σε διεθνές επίπεδο (ΝΑΤΟ), γεγονός που αποδεικνύει σαφέστατα την σοβαρότητα αντιμετώπισης των εν λόγω θεμάτων. Περαιτέρω, με το Τ.Ε 34-202 παρέχονται λεπτομερείς πληροφορίες επί των δεσμεύσεων και περιορισμών που ισχύουν για τα πυρομαχικά. Σε αυτό το εγχειρίδιο καταχωρούνται άμεσα όλες οι δεσμεύσεις των πυρομαχικών τα οποία δεν χορηγούνται για κανέναν λόγο και τηρούνται αποκλειστικά σε Μονάδες πυρομαχικών.

Επίσης, τα πυρομαχικά τα οποία έχουν όριο ζωής, που κυρίως είναι σύγχρονα κατευθυνόμενα βλήματα (Κ/Β), δεν χορηγούνται για κανένα λόγο μετά το πέρας της ημερομηνίας λήξεως του. Αυτό καίτοι είναι γνωστό, επισημαίνεται συνεχώς σε κάθε διαταγή χορήγησης πυρομαχικών για εκπαίδευση.

Οι ως άνω διαταγές είναι απόρρητες καθόσον αφορούν στοιχεία οργάνωσης και διάταξης του Ε.Σ και δεν δύναται να κατατεθούν σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 133 του Κανονισμού της Βουλής των Ελλήνων.

Σε κάθε περίπτωση, πυρομαχικά των οποίων το όριο ζωής έχει λήξει, έχουν δεσμευτεί λόγω δυσλειτουργίας ή έχουν κριθεί κατά τις διενεργούμενες επιθεωρήσεις και φυσικοχημικές εξετάσεις ως «Άχρηστα», τηρούνται μόνο σε Μονάδες πυρομαχικών του Ε.Σ και δεν χορηγούνται-χρησιμοποιούνται. Όλα τα παραπάνω παρακολουθούνται και μηχανογραφικά μέσω σχετικής υφιστάμενης μηχανογραφικής εφαρμογής παρέχοντας επιπλέον ασφαλιστικές δικλίδες στην αποφυγή διακίνησης δεσμευμένων πυρομαχικών.

Σχετικά με το δέκατο τρίτο ερώτημά σας, υφίσταται πλήθος θεσμικών κειμένων που καθορίζουν γενικά και ειδικά θέματα, που αφορούν διαδικασίες «συντήρησης» πυρομαχικών όπως:

α. Ε.Ε 34-10 « Αποστολή- οργάνωση Μονάδων Πυρομαχικών»

β. Τ.Ε 34-205 «Χειρισμός- Συντήρηση-Εναποθήκευση- Μεταφορές Πυρομαχικών»

γ. Τ.Ε 34-206 «Επιθεωρήσεις και Φυσικοχημικές Εξετάσεις Πυρομαχικών»

δ. Τ.Ε 34-220 «Ανασκευές Πυρομαχικών».

Σε ό,τι αφορά στο δέκατο τέταρτο ερώτημά σας, αυτό αποτελεί αντικείμενο της μυστικής προανάκρισης και πραγματογνωμοσύνης που διενεργείται αρμοδίως και ως εκ τούτου δεν μπορεί να δοθεί καμία απάντηση μέχρι ολοκλήρωσης των διαδικασιών.

Αναφορικά με το δέκατο πέμπτο ερώτημά σας, στα υπάρχοντα αποθέματα του Ε.Σ υπάρχουν ορισμένα είδη πυρομαχικών οι μερίδες των οποίων είναι κατασκευασμένες τρεις ή και περισσότερες δεκαετίες πριν από σήμερα. Σε κανένα θεσμικό κείμενο όμως ούτε τεχνικό εγχειρίδιο δεν αναγράφεται ότι ο χρόνος κατασκευής ενός πυρομαχικού, για το οποίο δεν καθορίζεται όριο ζωής, αποτελεί κριτήριο προσδιορισμού της ποιοτικής του κατάστασης. Υπάρχουν περιπτώσεις που πυρομαχικά παλαιότερης κατασκευής είναι σε άριστη ποιοτική κατάσταση ενώ άλλα νεώτερης κατασκευής έχουν παρουσιάσει δυσλειτουργίες οι οποίες αντιμετωπίζονται δεόντως σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στα ισχύοντα θεσμικά κείμενα.

Σχετικά με το δέκατο έκτο ερώτημά σας, σε συμβάσεις προμήθειας πυρομαχικών για τα οποία δεν υπάρχει όριο ζωής, δεν απαιτείται εγγύηση ασφαλούς χρήσης αυτών. Η εγγύηση καλής λειτουργίας, δεν είναι συμφυής όρος με την ασφάλεια χρήσης (καθόσον στην ασφαλή χρήση επιδρά καταλυτικά ο άνθρωπος παράγοντας), παρέχεται για εύλογο χρονικό διάστημα 5-10 ετών, αναλόγως την πρόβλεψη της σύμβασης και δεν καθιστά τα πυρομαχικά άχρηστα προς καταστροφή μετά την παρέλευση του χρόνου ισχύος της. Το πυρομαχικό εξακολουθεί να είναι εύχρηστο κατάλληλο για χρήση και υπόκεινται συνεχώς σε περιοδικούς ελέγχους και επιθεωρήσεις με βάση τις ισχύουσες διαδικασίες που προαναφέρθηκαν.

Σε ό,τι αφορά στο δέκατο έβδομο ερώτημά σας, η μεταλλική μάζα του πυροσωλήνα ελέγχεται μακροσκοπικά σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο ΤΕ 34-206, καθόσον αποτελεί ειδικό εξάρτημα που δεν υπάρχει τεχνογνωσία, ειδικός εξοπλισμός και διαδικασίες για περαιτέρω ελέγχους και επεμβάσεις από το καθ' ύλην αρμόδιο στρατιωτικό προσωπικό (πυροτεχνουργοί). Ο μακροσκοπικός έλεγχος στον πυροσωλήνα, διενεργήθηκε την ημέρα του τραγικού συμβάντος χωρίς να διαπιστωθεί κανένα πρόβλημα. Ο πυροσωλήνας του βλήματος που εξεράγη είχε την ίδια χρονολογία κατασκευής με το βλήμα (1984).

Τέλος, πέραν των ανωτέρω κρίνω σκόπιμο να σας γνωστοποιήσω τα παρακάτω στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το τραγικό συμβάν αποτελεί ένα μεμονωμένο περιστατικό το οποίο δεν θα πρέπει να αποτελεί επιχείρημα για γενικεύσεις, σύγχυση εννοιών και αίσθημα φοβίας για πυρομαχικά κατασκευής παλαιότερων ετών:

α. Την ημέρα του δυστυχήματος ο ίδιος όλμος είχεβάλει 11 βλήματα της ίδιας μερίδας πυρομαχικού (ίδια τεχνικά χαρακτηριστικά και ημερομηνία κατασκευής) χωρίς να παρουσιαστεί κανένα πρόβλημα.

β. Τα πυρομαχικά πριν την έναρξη της βολής επιθεωρήθηκαν μακροσκοπικά και επιβεβαιώνεται αρμοδίως (Διοικητής Μονάδας και πυροτεχνουργός) ότι μακροσκοπικά η κατάσταση τους ήταν άριστη.

γ. Επί συνόλου 10.000 βλημάτων της ίδιας μερίδας κατασκευής του έτους 1984 είχαν χρησιμοποιηθεί μέχρι του συμβάντος 2.257 για εκπαιδευτικές βολές χωρίς να έχει παρουσιαστεί κάποιο πρόβλημα.

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΥΠΕΘΑ /Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

Ακριβές Αντίγραφο

Πλωτάρχης (Ε)

Κ. ΦΡΑΓΚΟΣ Π.Ν.